

prof. Tadeusz Tomaszewski – prorektor UW

Szanowni Państwo, pragnę serdecznie wszystkim podziękować za przybycie na dzisiejszą konferencję. Konferencja ta została zorganizowana przez Naczelną Prokuraturę Wojskową oraz Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, a w szczególności, z ramienia Uniwersytetu, przez Katedrę Kryminalistyki. Jako reprezentant władz Uniwersytetu Warszawskiego w imieniu Rektora Pana profesora Marcina Pałysa chciałem Państwa powitać tutaj, w Pałacu Kazimierzowskim.

Witam wszystkich Państwa, a zwłaszcza chciałem powitać gości honorowych: Pana pułkownika Jerzego Artymiaka – Naczelnego Prokuratora Wojskowego, Panią Beatę Oczkiewicz – Wiceminister Obrony Narodowej oraz Pana Andrzeja Seremeta – Prokuratora Generalnego. Ministerstwo Obrony Narodowej oraz Prokuratura Generalna przyjęły funkcję patronów honorowych dzisiejszej konferencji, za co chciałbym bardzo podziękować. Witam również wszystkich Państwa – Panie i Panów prokuratorów, reprezentujących zarówno prokuraturę powszechną, jak i wojskową, funkcjonariuszy Policji, Żandarmerii Wojskowej, Państwowej Straży Pożarnej, przedstawiciele Ministerstwa Obrony Narodowej, Głównego Instytutu Górniczego, adwokatury, środowisk naukowych, ekspertów reprezentujących różne dyscypliny kryminalistyki i wszystkich, którzy dzisiaj przybyli na tę konferencję.

Organizacja tej konferencji wspólnie z tak ważnymi partnerami jest dla nas zaszczytem i przyjemnością.

Przedmiot konferencji „Katastrofy i wyjaśnienie ich przyczyn w ujęciu procesowym i kryminalistycznym” jest tematem niezwykle rozległym, obejmującym swym zakresem komplet technicznych metod identyfikacji i szerokie spektrum zagadnień taktycznych.

Problem oględzin miejsca zdarzenia jest przedmiotem żywego zainteresowania i ważną kwestią, którą powinno się rozpatrywać, która absorbuje uwagę organów ścigania i wymaga interdyscyplinarnego podejścia. Specyfika oględzin miejsca katastrof, będąca tutaj szczególnie przedmiotem zainteresowania, wymaga starannego planowania i prowadzenia. A z drugiej strony można także powiedzieć, że naturalne jest też to, że działa się w takich okolicznościach pod ogromną presją czasu, dramatu bliskich ofiar, nacisku prasy, częstokroć także polityków.

W programie dzisiejszej konferencji znalazło się kilka studiów przypadków, które zapewne doskonale zilustrują wyzwania i problemy, z jakimi konfrontowane były uczestniczące w czynnościach zespoły oględzinowe i wspomagające. Samo zabezpieczenie miejsca zdarzenia może stanowić wielki problem – czasem ze względu na wielkie zagrożenie

obiektywne, jak np. w przypadku katastrof kopalnianych bądź kolejowych, a czasem ze względów, jeśli można tak powiedzieć, kompetencyjno-dyplomatyczno-politycznych, jak w przypadku katastrofy smoleńskiej czy tragedii malezyjskiego samolotu zestrzelonego nad terytorium Ukrainy. Czasem wreszcie ze względu na wyjątkowo trudne warunki pracy, ale to „czasem” jest tylko takim określeniem, które tu stylistycznie pasuje do tego zdania, bo właściwie zawsze tak jest w przypadku oględzin w sprawach związanych z katastrofami, bo właściwie zawsze są wyjątkowo trudne warunki pracy dla podmiotów prowadzących oględziny i czynności związane z oględzinami.

Katastrofy lotnicze, chociaż kojarzą się z tematyką tej konferencji, nie są jednak jedynym tematem tych obrad. Ogromne problemy mogą wystąpić także przy wypadkach kolejowych, budowlanych bądź przy rozległych pożarach. Kompetencje wszystkich służb zaangażowanych w pracę prowadzonych na miejscu zdarzenia wystawione są wówczas na najtrudniejszą próbę. Zabezpieczenie miejsca zdarzenia to dopiero pierwszy z problemów. Praca oględzinowa, ujawnianie i zabezpieczanie śladów, a wreszcie niezwykle skomplikowany i wymagający najszerzej rozumianego i skomplikowanego interdyscyplinarnego etapu identyfikacji to kolejne stadia tej czynności, które w przypadku katastrof są ogromnym wyzwaniem. Uważam, że bardzo dobrze się stało, że doszło do takiego spotkania praktyków, naukowców, przedstawicieli urzędu prokuratorskiego. Harmonijna współpraca wszystkich zaangażowanych organów i zagwarantowanie najwyższego poziomu jakości pracy to absolutna konieczność. Nie są to bynajmniej puste słowa czy życzeniowe myślenie. Jestem przekonany o tym, że tylko wypracowanie wspólnej strategii działania i stała wymiana doświadczeń mogą doprowadzić do tego, by w przypadku wystąpienia zdarzeń o charakterze katastrofy masowej postępowanie mogło toczyć się w sposób profesjonalny, szybki i skuteczny.

Z perspektywy Uniwersytetu Warszawskiego konferencja taka jak dzisiejsza doskonale wpisuje się w naszą własną strategię interdyscyplinarnych, wdrożeniowych badań i tworzenia nowoczesnych rozwiązań w oparciu o szeroką podbudowę teoretyczną i tradycję. Wydaje się bowiem, że jest to dobry przykład łączenia wiedzy teoretycznej z praktyczną. Jest to już druga konferencja organizowana wspólnie przez Uniwersytet Warszawski i przedstawicieli prokuratury, ponieważ jest wiele problemów do dyskusji i wspólnego omówienia z pogranicza prawa, procedury kryminalistyki. Mam nadzieję, że w przyszłym roku odbędzie się następna debata. Wtedy będziemy mogli powiedzieć, że to są cykliczne konferencje organizowane przez Uniwersytet i przez prokuraturę.

Dzisiaj zyczę wszystkim Państwu ciekawych wykładów i bardzo owocnej dyskusji.